

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 02 Haziran 2022
Sayı : 2261

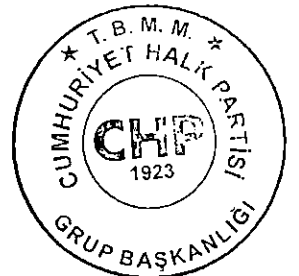
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İş Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özcan PURÇU
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 03 Haziran 2022 Esas No: 2/4479	

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
03 Haziran 2022
Numara:

GENEL MÜDÜRLÜK
03 Haziran 2022
1026052
GENEL MÜDÜRLÜK

GEREKÇE

Her insanın, insan onuruyla bağdaşır şekilde yaşama hakkı vardır. Ancak bazı toplumsal grupların, kişilerin kendi kendilerine bu hakkı kullanabilmeleri mümkün olmadığından desteklenmeleri, korunmaları gerekmektedir. Yaşlılar, çocuklar, engelliler, kadınlar, azınlıklar, göçmenler, mülteciler, yabancılar, romanlar, eski hükümlüler, yetimler, öksüzler, yoksullar ve terör mağdurları bu gruplar arasında yer almaktadır. Desteğe ihtiyaç duyan bu grupların tümü dezavantajlı gruplar olarak isimlendirilebilmektedir. Zamanın ve yaşam şartlarının değişmesiyle farklı dezavantajlı gruplar ortaya çıkabilmektedir.

Devletin temel görevlerinden biri, ülkesindeki insanların insan onuruna yaraşır şekilde yaşayabilmeleri için gerekli tedbirleri almak ve düzenlemeleri yapmaktır. Bu düzenlemelerin bir kısmı sosyal yardım mahiyetinde dezavantajlıların kimseye muhtaç olmadan temel yaşam ihtiyaçlarının karşılanmasını hedeflemektedir. Diğer bir düzenleme alanı, dezavantajlıların çalışma hayatına katılmalarını temin etme maksadıyla yapılan düzenlemelerdir.

Çalışma hakkı, insanın onuruyla yaşayabilmesi için en temel haklardan biridir. Dezavantajlıların gruplar ya da kişilerin de kendilerine uygun alanlarda çalışma hayatı içerisinde yer alabilmeleri toplumsal barışın, düzenin ve mutabakatın oluşmasında ve korunmasında büyük öneme sahiptir.

Dezavantajlı grup mensupları toplumsal önyargılar, korkular veya verim alınamama endişesi gibi sebeplerle iş hayatı içerisinde yer almakta zorlanmakta, işverenlerce istihdam edilme noktasında tercih edilir konumda olamamaktadırlar. Bu durumda devletin adil bir şekilde sorumlulukları paylaştırarak, külfetleri dağıtarak birtakım önlemler alması, düzenlemeler yapması gerekmektedir.

Dezavantajlı gruplarla ilgili yasal düzenlemelere bakıldığında, bu gruplar içerisinde yer alan engelli, eski hükümlü ve terörle mücadelede yaralananların çalışma hayatında yer alabilmelerini sağlayıcı hükümler içerdikleri görülmektedir.

1982 Anayasasının 50. maddesinde, vatandaşlar arasında ayrım gözetilmemesi, kimsenin yaş, cinsiyet ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaması, küçük, kadın ve bedeni ruhi yetersiz kişilerin çalışma şartlarının özel olarak korunması ilkeleri benimsenmiştir.

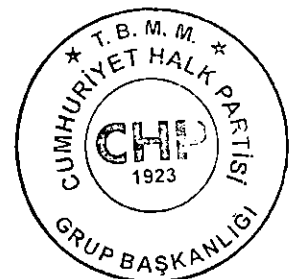
2010 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle, dezavantajlı gruplar lehine yapılacak düzenlemelerin eşitliğe aykırı sayılmayacağı ilkesi getirilmiştir. Böylece dezavantajlı grupların herkesin hak ve ödevi olan çalışma hayatı dışında bırakılamayacağı ilkesi benimsenmiştir.

Hukuk kurallarını çiğneyerek suç işlemiş insanlar hak ettikleri cezaları çektikten sonra yeniden toplum hayatına geri dönmektedir. Eski hükümlü olarak adlandırılan bu bireylerin yeniden sosyal hayata kazandırılması ve böylece yeniden suç işlemelerine engel olunması, dünya üzerindeki ülkelerin ortak hedeflerinden biridir ve ülkeler toplumsal huzurun sağlanması adına kamu politikaları uygulamaktadır. Türkiye’de, eski hükümlülerin sosyal hayata entegrasyonunu güçleştirecek ve buna engel olacak bir politika uygulaması sürdürülmektedir. Bu politika; 26 Mayıs 2008 tarihinde Resmi Gazete ’de yayınlanan 5763 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanununun eski hükümlülere ilişkin 30. maddesinin değiştirilmesine dayanmaktadır. Söz konusu madde değişikliği yapılarak Türkiye’de, eski hükümlülerin özel sektörde çalıştırılma zorunlulukları tamamen kaldırılmıştır. 2014 yılında ise bunun daha da ötesine gidilerek bu bireylerin kamudaki çalıştırılma durumları da kurumların tercihinin bırakılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30. maddesiyle, belirli büyüklükteki özel ve kamu işyerlerinde engelli, eski hükümlü ve terör nedeniyle malul sayılmayacak şekilde yaralananlarla ilgili istihdam zorunluluğu kotaları belirlemektedir. Topluma kazandırılması gereken dezavantajlı gruplardan biri olan ve araştırmalara göre, tahliye olduktan sonra istihdam edilen ve en az bir yıl çalışan eski hükümlülerin yeniden suç işleme oranları belirgin şekilde düşmektedir.

Bu kanun teklifi ile amaç; 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30. maddesindeki zorunlu istihdam oranlarına bağlı seçeneklerin netleştirilerek belirtilen dezavantajlı grupların istihdam oranlarının ayrı ayrı belirlenmesinin sağlanması, eski hükümlülerin ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananların zorunlu istihdam oranının artırılmasıdır.

İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 22/5/2003 tarih ve 4857 Sayılı İş Kanunu’nun 30. maddesinin birinci fıkrasındaki “kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya” ibaresi, “kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde üç eski hükümlü işçiyi ve yüzde üç” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür

